

EN BICICLETA PELS ARROSSARS DE PALS

El rec del Molí

LA RUTA RESSEGUEIX EL CURS DEL REC DEL MOLÍ I, PEDALANT, PREN EL CAMÍ QUE FAN LES AIGÜES DEL TER FINS ALS CAMPS D'ARRÒS DE PALS

Daniel Sabater > TEXT I FOTOGRAFIA

Cal dir que la ruta no és difícil, però hem de prendre les precaucions necessàries perquè, tot i el poc trànsit rodat, circulem per camins i carreteres secundàries.

Un bon punt de sortida és la plaça del poble de Serra de Daró. Fàcilment, passant pel carrer de Torroella, podem creuar la carretera per agafar el camí de terra que ens apropa cap a la plana del baix Ter, una terra agrícola molt fèrtil. A mà esquerra, dalt d'un turó, se'ns presenta Sant Iscle, un dels petits pobles medievals desconeguts de l'Empordà. Veient Sant Iscle, se'ns fa evident la necessitat dels nostres avantpassats de construir els pobles a dalt de turons, no només per permetre una millor defensa militar, sinó també per salvaguardar-se de les contínues inundacions.

Arribats a una cruïlla de tres camins, ens apareix el rec del Molí. Continuem uns metres pel camí de l'esquerra, i, resseguint el camp de conreu, ens acostem a la barraca on hi ha les comportes del rec. La barraca amaga unes instal·lacions modernes per permetre uns millors controls sobre el cabal d'aigua del Ter.

La resclosa de Canet és la que deriva l'aigua cap al rec del Molí. La resclosa s'imposa a l'aigua del Ter, en redueix la velocitat i la força i fa augmentar el procés de sedimentació en aquest tram. D'a-

questa manera, els sediments del Ter han format l'illa de Canet. Aquest és un dels espais protegits més desconeguts, atesa la seva inaccessibilitat. Aquesta illa fluvial s'ha protegit per la frondosa vegetació de ribera, però, principalment, pel fantàstic hàbitat que ofereix a moltes espècies protegides d'ocells, que hi poden nidificar sense perill. Per tant, és recomanable que, quan visitem la resclosa, ens hi apropem a poc a poc per tal d'intentar sorprendre algun bernet pescaire vora el riu.

Recuperem el camí que hem deixat, i el seguim en direcció a mar, paral·lels al rec del Molí. A pocs mi-

nuts, trobem la carretera GI-643, i la creuem a l'alçada del mas Veí. Seguim el camí de terra i ens dirigim cap al Daró. Al fons, podem observar una bonica panoràmica del petit nucli de Llabià. El camí ens porta just en el punt on el rec del molí d'en Caixa (que prové de Sant Iscle) desemboca al Daró.

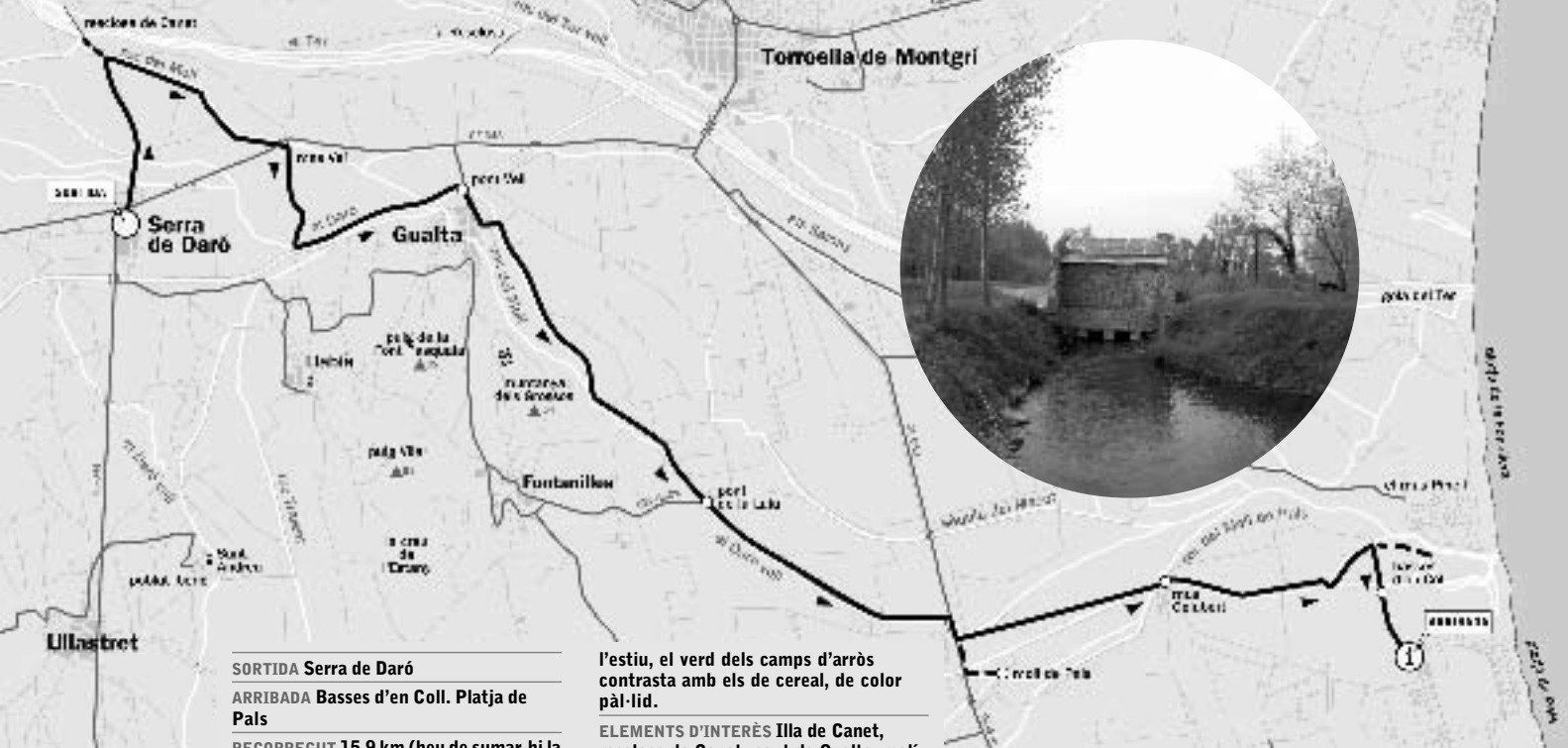
El pont Vell de Gualta. Entrem a Gualta pel pont Vell (s. XVII). És un bonic pont de pedra de cinc ulls que al llarg del temps ha permès entrar al nucli de Gualta des de Torroella salvant el riu Daró. Actualment el Daró només passa per sota de dos ulls, perquè en aquest punt el riu va ser canalitzat per portar les seves aigües directament al Ter en cas de riuades. Malauradament, l'actuació es va fer en un moment en què la visió dels rius era simplement com a un canal de desguàs de l'aigua de pluja, i no com a espai natural i com a bon corredor biològic.

Passem pel carrer Major de Gualta i girem a l'esquerra a l'alçada del molí fariner (s. XVI), que gràcies a l'abundant cabal del rec va esdevenir un dels més importants de la contrada. Si ens hi fixem, l'edifici conserva restes d'una estructura defensiva; en destaca un matacà a l'extrem oest. Ens endinsem per les zones d'hortes de Gualta fins a trobar el Daró i el

El procés de preparació del camp és lent i laboriós perquè cal deixar-lo ben aplanat per tal que quedi negat a parts iguals. L'entrada de l'aigua es fa als voltants del mes d'abril, i mai ha de quedar estancada. Un cop inundat el camp, es fa la sembra i ràpidament neix la planta. A l'agost comença a espigar-se i a mitjans de setembre les espigues són madures i a punt per a la sega. Recollit el gra, es porta a assecar al molí i posteriorment se li treu la pellofa per envasar-lo i comercialitzar-lo com a Arròs de Pals.

Un camp d'arròs amb el perfil del Montgrí al fons.

SORTIDA Serra de Daró

ARRIBADA Bases d'en Coll. Platja de Pals

RECORREGUT 15,9 km (heu de sumar-hi la tornada)

TEMPS DEL RECORREGUT 3 h

A PEU Es pot fer a peu, no obstant això hi ha trams asfaltats que no són del tot agradables

DESNIVELL Inexistent

UNA ÈPOCA Tot l'any. Especialment a la primavera, quan els camps comencen a estar coberts d'aigua (abril i maig). A

l'estiu, el verd dels camps d'arròs contrasta amb els de cereal, de color pàl·lid.

ELEMENTS D'INTERÈS Illa de Canet, resclosa de Canet, pont de Gualta, Daró Vell, molí de Pals, mas Gelabert, basses d'en Coll

RELACIÓ DE DISTÀNCIES Serra de Daró (0 m), resclosa de Canet (1.350 m), mas Vei (1.600 m), el Daró (800 m), pont de Gualta (1.400 m), molí de Gualta (400 m), passalls del Daró (650 m), pont de la Laia (2.800 m), C-31 (2.150 m), molí de Pals (300 m), mas Gelabert (1.600 m), basses d'en Coll (1.750 m)

creuem per un passallís. Ràpidament girem a la dreta i seguim el camí de la mota. Aquí, el Daró es diu Daró Vell. L'aigua que hi passa ve del Ter, i és que en el seu moment, quan es va construir el rec del Molí, es va aprofitar la llera del Daró per a la canalització de les aigües de regadiu provinents del Ter. Pot estranyar, doncs, que el Daró, essent de règim torrencial, porti aigua en aquest tram.

Just quan arribem al pont de la Laia, trobem la carretera de Fontanilles. Aquesta carretera secundària, passant vora Daró, ens portarà fins a creuar la carretera que va de Pals a Torroella de Montgrí. Un cop creuada, baixem per un caminó i girem a la dreta fins a arribar a una cruïlla de camins. En aquest punt, anomenat el Restallador, les aigües del rec del Molí

s'uneixen amb les de la riera Grossa. El rec continua fins al molí, un imponent edifici que conserva la maquinària original per aprofitar la força hidràulica per espel·lofar el gra d'arròs. Per visitar el molí, haurem de fer una marrada d'uns 300 m. No obstant això, val la pena.

La ruta continua, des del Restallador, en direcció est: és l'anomenat camí del mar. El rec del Molí ens queda més a la dreta, a l'alçada del molí, però el tornarem a creuar per un petit pont just quan arribem al mas Gelabert. El propietari d'aquest mas, Pere Coll, va tornar a impulsar el conreu d'arròs després que fou prohibit

durant el s XVIII per motius sanitaris. La incorporació, a principis del s XX, del rec continu i la modernització del cultiu d'arròs van permetre augmentar-ne la producció i la rendibilitat. Tot i això, el mas ha transformat els usos del sòl del sector primari al terciari: del camp d'arròs al camp de golf.

Final a les basses d'en Coll. Anem seguint les marques grogues i blanques del PR-C108 paral·leles al rec d'en Coll. Creuem el pont de la barraca d'en Quaranta i continuem avall pel marge dret del rec fins a arribar dins l'espai natural protegit de les basses d'en Coll, un dels últims vestigis d'aiguamolls i llacunes de la zona del Baix Empordà. En aquest punt, es troben totes les aigües dels recs i sèquies de la zona i val la pena perdre's per aquests entorns per tal d'observar els ànecs collverds, les polles d'aigua o fins i tot algun agró roig. La ruta acaba al punt d'informació de l'espai natural, on podrem obtenir informació més detallada d'aquest espai natural 📍

A dalt, la barraca i el rec del Molí. A l'esquerra, el molí de Gualta.